

MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

BARCELONA

24 de setembre de 2024

Germans i germanes en el Senyor,

¿Qui no recorda el relat evangèlic de les Noces de Canà? És impressionant. Ens mostra la Mare de Déu mirant al seu voltant i descobrint una necessitat: s'havien quedat sense vi.

Al relat que acabem d'escoltar trobem una mare, una dona intel·ligent. Maria és capaç d'estar atenta, mirar i observar la realitat, i detectar-ne les necessitats i els problemes. I no només els detecta, sinó que veiem com és capaç d'encaminar-nos cap a una solució amb serenitat i eficàcia.

A nosaltres ens meravella el bon fer de Maria, però no sempre som capaços de mirar la realitat i actuar com ella. Déu ens ha donat uns ulls per mirar, per contemplar, per descobrir les meravelles i necessitats dels altres, però sovint mirem cap a un altre costat. I és que hi ha moltes distraccions que ens distorsionen la visió del món i ens aboquen a una miopia profunda.

De vegades no hi veiem més enllà del nostre cos. Per exemple, tenim molts avenços tecnològics que ens permeten comunicar-nos millor i que són fantàstics, però també tenen una part qüestionable. Ens conviden a mirar-ho tot des d'una pantalla: els llocs, les persones, les necessitats... Si allò que veiem no ens agrada, només cal prémer un botó i desapareix de la vista. Certament, un dels problemes de les noves tecnologies és que ens han tancat la mirada. Podríem arribar a dir que ens l'han segrestada.

A poc a poc, anem reduint el camp visual i ens anem centrant i tancant en nosaltres mateixos, en les nostres necessitats i descuidem els altres. Ens fem distants i ens anem deshumanitzant.

[CASTELLÀ]

Hoy en día se ha colado en nuestras vidas, en la de los medios de comunicación y las redes sociales, una mirada inquisitiva. Parece que todos somos inquisidores al acecho del error de quien tenemos delante. Y ello con el fin de poder presentarlo públicamente ante el tribunal social, para que lo juzgue sin darle la oportunidad de explicarse. Consciente de esta tentación que habita en nuestros corazones heridos, Jesús nos repite una y otra vez: *“No juzguéis y no seréis juzgados”* (Mt 7,1).

Y lo más duro es que con nuestros comentarios, con nuestras sobremesas de café o después de la comida o la cena, cedemos a la tentación de criticar hasta despellejar a la persona que nos parece que no ha acertado en su conducta. Lo hacemos, olvidando que, de seguir así, seremos nosotros los que en otra ocasión acabaremos bajo la picota.

Observamos, pues, como va cambiando nuestra mirada hacia los otros por influencia de lo que recibimos. No nos damos cuenta de que, a menudo, nuestra mirada es demasiado crítica, que juzgamos y prejuzgamos a los que nos rodean, y hacemos comentarios que no ayudan a vivir en armonía con los otros.

Hermanos y hermanas, cuando murmuramos sobre una persona, la ensuciamos, destruimos su reputación, le amargamos la vida y, muchas veces, sin motivo e incluso faltando a la verdad.

Es imposible imaginar a la Virgen María en una conversación de sobremesa criticando y murmurando sobre otras personas no presentes. Ella siempre bendice y mira con amor.

María, nuestra Madre y Maestra, nos va enseñando que otra mirada de la realidad es posible. Ella, en el pasaje de las bodas de Caná, que acaba de ser proclamado, nos invita a recuperar una mirada renovada de la realidad. Una mirada atenta a la necesidad del otro y no tanto a su error. Una mirada que sale de nosotros mismos y se eleva para descubrir en el otro a un hermano al que amar. María, en medio de la celebración de la fiesta, se da cuenta que falta vino. María no quiere que se acabe la fiesta, no quiere que desaparezca la alegría.

¡Qué necesarios son en nuestro ambiente familiar, laboral, social, personas como la Virgen María, que miran y velan por el bien común! Personas que trabajan para asegurar el bienestar y la comunión entre los ciudadanos. Personas que viven para que no se desvanezca la alegría.

¡Qué bella imagen de lo que será el cielo! ¡Un banquete lleno de alegría, rodeados de nuestros familiares y amigos!

María es capaz de ver lo que falta, no para cuchichear o criticar, sino para actuar poniendo lo que está de su parte con el fin solventar la situación. María no solo mira, sino que también actúa.

Gracias, Madre, por acompañarnos en el camino de la vida y mostrarnos que otra mirada de la realidad es posible. Por revelarnos que la mirada atenta debe ir acompañada de la acción amorosa tendente a reparar la situación.

[CATALÀ]

La nit de l'1 al 2 d'agost del 1218, la Mare de Déu es va aparèixer al mercader Pere Nolasc. Ella el va inspirar a fundar un orde religiós que atengués amb amor misericordiós els germans cristians segrestats pels pirates del nord d'Àfrica. Germans fets captius lluny de la seva terra i de la seva família.

I el 10 d'agost del mateix any, davant l'altar major de la catedral de Barcelona, en presència del rei Jaume I i del bisbe Berenguer de Palou, va fundar l'Orde de la Mercè. Els mercedaris van aparèixer amb la voluntat de rescatar els captius cristians, fins al punt d'oferir-se ells mateixos com a preu de rescat.

Amb aquesta preciosíssima advocació de la Mercè, la Mare de Déu ens està recordant la seva exquisida atenció i predilecció per tots els homes i dones, joves i ancians, que pateixen alguna mena de captivitat.

El que la Mare de Déu va fer a les noces de Canà de Galilea: descobrir una necessitat, és el que també fa a Barcelona quan, d'alguna manera, anima sant Pere Nolasc a alleujar el patiment dels captius.

I avui, la Mare de Déu continua atenta i activa interpel·lant-nos, perquè la comunitat cristiana que pelegrina en aquesta terra, perquè tots els homes i dones de bona voluntat, fem alguna cosa per ajudar aquells que sucumbeixen sota el jou de l'esclavitud i de les noves formes d'esclavatge.

¿Quines són aquestes esclavituds d'avui dia? Les coneixeu perfectament, tenen rostres diferents, però us les recordo:

- El rostre d'un ancià o un malalt crònic que viu la soledat o la manca dels ajuts a la dependència.
- El rostre d'un adult que ha perdut la feina o d'un jove que no la troba.
- El rostre d'una persona que acaba de sortir de la presó i és rebutjada.
- El rostre d'una dona i un infant explotats per les màfies de tràfic de persones.
- El rostre del jove que viu sense sentit i és carn de canó de les drogues i de tantes altres addiccions.
- El rostre d'un immigrant perdut pels carrers dels nostres barris i ciutats, que busca un sostre, una feina, una terra on viure o sobreviure.

- El rostre de tants joves i famílies que no tenen accés a un habitatge digne.
- El rostres de tantes persones que malviuen pels nostres carrers i que cerquen alguna cosa per menjar a les papereres o fan cua als menjadors socials i dormen al carrer.

Maria, Mare de Déu de la Mercè, ens diu a tu i a mi: *no tanquis els ulls i dona la mà als qui més pateixen, escolta'ls i acompanya'ls en el seu dolor. Obre't a una nova mirada, detecta on cal la teva ajuda i actua, no et quedis parat.*

[CASTELLÀ]

¿Cómo podremos afrontar esta cruda realidad y vislumbrar rostros sonrientes? Imitando a María. Con una nueva mirada como la suya y actuando de forma cohesionada. Necesitamos una mirada atenta, generosa, y que sea capaz de mirar a medio y largo plazo.

Esa mirada debe ir acompañada de una acción generosa y unida. El cambio será posible si avanzamos con generosidad y si unimos fuerzas, si vamos todos en la misma dirección.

[CATALÀ]

Per això, m'atreveixo a dir que Santa Maria ens crida, als fidels, però també a tots els ciutadans, a totes les institucions civils, públiques i polítiques a superar mirades esbiaixades. Cal que puguem fer el pas de treballar tots plegats i units. Maria trepitja el diable que vol fomentar la divisió, la diferència i la indiferència. La Mare de Déu de la Mercè, com a mare de tots els barcelonins i barcelonines, ens vol a tots asseguts en una mateixa taula, treballant plegats pel bé comú. Ella sap que és molt més el que ens uneix que el que ens separa.

Finalment, us convido que, en un dels vostres habituals passejos per la nostra estimada ciutat de Barcelona, passeu per aquí a visitar a la nostra Mare i Patrona. En Ella trobarem sempre la seva mirada de misericòrdia, pau i consol per a les nostres vides.

Us desitjo a tots una joiosa festa de la Mare de Déu de la Mercè.

+ Card. Joan Josep Omella Omella